

Format voor aanmelding DOM 2.0	
1. Algemene gegevens	
Dorp	Morra en Lioessens
Organisatie	Dorpsbelangen Morra en Lioessens en werkgroepen “It Nije Doarp Moarre-Ljussens”.
Contactpersonen	Gerben Teitsma en Tetty Stiemsma-Walda
<p>2. Inhoud. <i>Beschrijf in het kort jullie dorp en bijv. wat gaat goed en wat kan beter.</i></p> <p>De dorpen Morra en Lioessens hebben samen ongeveer 580 inwoners (Morra 250 en Lioessens 380). Morra en Lioessens fungeren als een soort tweelingdorpen. Het zijn mooie en leefbare dorpen, de sociale cohesie is groot. Er zijn veel verenigingen en de dorpschool laat de afgelopen jaren een flinke stijging zien van het aantal leerlingen. (Op 11-09-2018 71 leerlingen). De inwoners zijn actief, saamhorig en zelfredzaam. De dorpen delen voorzieningen en organiseren samen allerlei sociaal-maatschappelijke activiteiten. Om dit alles te behouden is er voortdurend actie nodig om de leefbaarheid op peil te houden.</p>	
Bijdrage Mienskipssin	<p>In 2014 is er op initiatief van Dorpsbelang Lioessens een projectgroep gestart. De aanleiding was onder andere de wens om nieuwe huurwoningen te realiseren, temeer omdat Thús Wonen te kennen had gegeven zich terug te trekken uit de dorpen. Dorpsbelang Morra is in een later stadium aangeschoven. Het project was onderdeel van de experimenteeronde van Platform 31. Dit experiment is in het leven geroepen om de gevolgen van krimp in de krimpregio's te onderzoeken. In 2015 zijn drie werkgroepen in het leven geroepen op het gebied van Wonen, Zorg en Energie. Deze zijn nog steeds actief. De werkgroepen bestaan uit drie tot vijf personen. In de afgelopen jaren zijn er diverse successen geboekt. Zo is er o.a. vanuit de werkgroep Zorg een aantal inwoners bereid gevonden om inwoners te helpen die een steuntje in de rug nodig hebben op allerhande gebied (omsjen nei elkoar). Door de inspanningen van de werkgroep Energie hebben het dorpshuis 'De Stikel' in Morra en verenigingsgebouw 'De Gearkomst' in Lioessens zonnepanelen gekregen. In de toekomst wil de werkgroep verder gaan met verduurzaming van de dorpen. Dom 2.0 biedt de mogelijkheid hier extra op in te zetten. De werkgroep Wonen heeft, in goede samenwerking met Thús Wonen, kunnen bereiken dat er twee levensloopbestendige woningen gebouwd worden (de bouw is inmiddels gestart).</p> <p>Overige gerealiseerde projecten zijn onder andere een gezamenlijke website voor de dorpen Morra en Lioessens, het oprichten van een senioren-gymnastiekgroep, maandelijks gezamenlijk koffiedrinken in de Hervormde Kerk van Lioessens. Daarnaast is in samenwerking met de gemeente Dongeradeel de huidige eigenaar van de oude zuivelfabriek tot actie aangezet om het vervallen gebouw een nieuwe bestemming te geven. Dit alles heeft geleid tot nieuw elan in onze dorpen.</p> <p>De doelstelling van DOM 2.0 sluit uitstekend aan bij de activiteiten die in 2014 zijn ingezet in onze dorpen. Er is voldoende draagvlak en expertise in onze dorpen om nieuwe activiteiten in het kader van DOM 2.0 tot een succes te maken.</p>
Bijdrage aan samenwerking in de regio	De dorpsbelangen van Morra en Lioessens werken vanaf 2014 samen in het project 'It Nije Doarp Moarre-Ljussens'. Het werken met werkgroepen werkt uitstekend. We willen hier in de toekomst verder mee gaan. Door het werken met werkgroepen heeft men vaak de juiste man/vrouw op de juiste plek. Samenwerking met andere dorpen is erg belangrijk. Dit omdat veel zaken die bij ons spelen ook spelen in de buurdorpen. Denk onder

	<p>andere aan samenwerking op het gebied van sport en infrastructuur. Op het gebied van voetballen en kaatsen werkt Morra-Lioessens al prima samen met buurdorp Anjum. Het is beter één bloeiende vereniging in het dorp te hebben dan meerdere noodlijdende verenigingen: samen zijn we sterk. Vanuit onze kleine dorpen zijn we al gewend aan samenwerking. Tijdens het DOM 2.0 project willen we deze samenwerking verder uitbreiden en versterken.</p>
Bijdrage aan de kwaliteit van fysieke leefomgeving	<p>Voorafgaand aan deze aanvraag hebben we een enquête in de dorpen uitgezet om te inventariseren welke ideeën de inwoners hebben voor het versterken van de leefbaarheid. Ideeën die zijn aangedragen zijn onder andere het herinrichten van straten en de woonomgeving. Deze vraagstukken kunnen we niet alleen aanpakken. Hier hebben we een goede samenwerking met de gemeente en de provincie voor nodig. Zorg en wonen is al een lopend thema in onze dorpen. Dit is in principe oneindig. Op basis van signalen zoeken de werkgroepen samen met de betrokkenen naar oplossingen. De ontwikkelingen moeten niet stoppen bij het einde van DOM 2.0.</p> <p>Een aantal verpauperende woningen is b.v. een lastig probleem. Met DOM 2.0 willen we proberen, in goed overleg met de eigenaren en gemeente, hier een oplossing voor te vinden. Waar nodig en mogelijk willen we de eigen bewoners inschakelen bij projecten. Het verleden heeft ons al bewezen dat de inwoners van Moarre en Ljussens de handen uit de mouwen willen steken om projecten in de dorpen met een groot aandeel zelfwerkzaamheid te realiseren.</p> <p>Voor project ideeën op het gebied van water, natuur en recreatie hebben we de hulp nodig van het Waterschap en de gemeente. Om doelen te behalen is het erg belangrijk dat we ook een financiële steun in de rug krijgen en waar nodig moeten we professionele hulp inroepen. Hier willen we middelen en menskracht vanuit het DOM 2.0 project op inzetten.</p>
Bijdrage aan toekomstbestendige oplossingen en ontwikkelingen	<p>De afgelopen jaren hebben we in het project 'It Nije Doarp Moarre-Ljussens' gewerkt met de drie werkgroepen Zorg, Wonen en Energie. Het kostte weinig moeite om daar mensen voor te vinden. Inwoners worden actief in een werkgroep waar ze affiniteit en belangstelling voor hebben. Met andere woorden: 'De juiste man of vrouw op de juiste plek'. Plannen op het gebied van wonen, energie en zorg zijn – hoewel dit doorlopende trajecten zijn – al deels of geheel gerealiseerd. Door de realisatie van bepaalde projecten hebben de dorpen een nieuwe impuls gekregen. Het is gelukt een sfeer te creëren van 'met elkaar de schouders er onder zetten'. Hierbij hebben we de ondersteuning van een onafhankelijke procesbegeleider als heel positief ervaren. Dit was een prima schakel tussen de werkgroepen en andere betrokken partijen zoals de gemeente Dongeradeel en Thús Wonen. Samen verder met omringde dorpen werken aan de leefbaarheid van ons prachtige platteland, door o.a. clustervorming: dat is wat we willen bereiken met DOM 2.0</p>
Haalbaarheid	
<p>3. Concrete plannen. <i>Indien jullie al concrete plannen hebben, die jullie op korte en/of middellange termijn willen uitvoeren, dan kun je die hieronder benoemen.</i></p> <p>We hebben in het kader van DOM 2.0 de inwoners gevraagd nieuwe plannen en wensen in te leveren. Lopende zaken zijn o.a. het opknappen of slopen van de oude zuivelfabriek en de verduurzaming van de dorpen door o.a. voortzetting van de samenwerking met ECODON. Ideeën die door de inwoners zijn aangedragen zijn:</p>	

	Opwaarderen Moarsterfeart vanaf Reidswal tot Hoek en Wad in Lioessens door te baggeren en het aanleggen vissteigers en steigers voor het aanleggen van kano's en kleine bootjes.
	Een nieuw fiets/wandelpad tussen de dorpen Morra en Lioessens. Dit is vooral belangrijk voor de veiligheid van schoolgaande kinderen uit Morra. Het opwaarderen van diverse straten d.m.v. het herstraten en herinrichten.
	Herinrichting Ljussumer dorpsbos met beuken, bramen, frambozen e.d. tot een plukbos.
	Samen met eigenaars, inwoners en overheden oplossingen zoeken voor de verpaupering van panden en woonomgeving.
	Doortrekken Garewei naar Langemoersdijk door de aanleg van een tunnel onder de Lauwerszeewei
	De bouw van een kaatsmuur op het sportveld voor de vele actieve kaatsers, voetballers en tennissers in onze dorpen.